

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

25:TE ÅRG.

DEN 23 MARS 1924.

N:o 25.

Hovfoto. Jonason, Göteborg.
Kliche: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Göteborg

Anders Jonason

Månglitter på isen
Foto. E. Jeppsen, Limhamn

Den 11 mars avled i Göteborg helt oväntat efter ett plötsligt påkommet illamående en av den svenska och man kan väl tryggt påstå den nordiska boktryckarvärldens främste män, direktör Waldemar Zachrisson, i en ålder av ej fullt 63 år. De insatser han gjort för sitt yrkes och över huvud taget hantverkets höjande till en högre konstnärlig nivå hava varit högst betydande.

Peter Anders Waldemar Zachrisson var född i Kungsbacka den 25 april 1861. Sin undervisning fick han mottaga först i fädernestadens "lärd skola" och därefter i det Schillerska realgymnasiet i Göteborg. Redan i späda barndomen hade emellertid hans häg inriktats främst på handens mödor och det var icke minst genom dessa han skulle vinna sin berömmelse. Som sjuårig pilt var det honom förordat att på lek inhämta den ädla boktryckerikonstens första grunder på det lilla tryckeri, varifrån hans mångsidige fader J. A. Zachrisson — denne var förutom folkskollärare, läroboksförfattare och bankdirektör även tidningsutgivare — försåg sin ort med accidenstryck och nyhetsorgan, och han gjorde också här sina första försök till självständig utveckling av det yrke, som skulle bli hans. Efter avslutad skolgång inträdde han omedelbart på allvar i facket på tryckerier i Göteborg och Varberg samt erhöi 17 år gammal ett kommerskollegii resestipendium för yrkesidkare. Han blev nu elev hos firman G. Herbst i Hamburg, fortsatte därefter i Leipzig hos Breitkopf & Härtel samt Otto Spanner och lyckades därpå efter vartannat utverka sig elevplatser vid Rikstryckeriet i Berlin, Statstryckeriet i Wien och Teatertryckeriet i Petersburg, härigenom förvärvande sig en synnerlig erfarenhet i boktryckaryrkets alla olika grenar, även den illustrativa. De revolutionära rörelser, som ledde till mordet på kejsar Alexander II, påskyndade hans hemresa och han blev nu (1882) ett par år faktor, d. v. s. chef vid Sydsvenska Dagbladets tryckeri i Malmö. Härifrån kallades han att förestå ett tidningstryckeri i Göteborg, som han dock snart lämnade för att år 1886 — vid blott 25 års ålder — starta det egna boktryckeriet i Göteborg, vid vilket "Wezätas" namn snart blev oupplösligt knutet som vittnesbörd om dess betydelse även som pionärföretag i den svenska och nordiska boktryckerikonsten. Hans första stora insats för höjandet av konstskickligheten inom denna ur det förfall, vari den i likhet med konsthantverket i allmänhet vid denna tid befann sig, blev utgivandet — från 1893 — av Boktryckerikalendern, vars väckande inflytande blev oerhört. Ingen möda sparades här för att göra sats och tryck så förstklassiga som möjligt och därigenom förebildliga. Utstyrelsens år från år skiftande utseende illustrerade på bästa sätt smakens förändringar på samma gång som den gav uttryck åt sin upphovsmans nyskapande förmåga. Närmast anslöt sig hans typografiska smak till engelskt och i viss mån även amerikanskt boktryck. Han var en ivrig samlare av modernt engelskt boktryck och en beundrare av William Morris. Tidigt började han underhålla goda och givande förbindelser med engelska privatprässar, ehuru minst av allt nationellt ensidig. Icke minst i Tyskland blev han högt värderad och ansedd, varom bl. a. vittnar, att han vid firandet av 500-årsminnet av Gutenbergs födelse av Gutenberg-Verein i Mainz utsågs till en av de fyra utländska ledamöterna i föreningens hedersutskott, att han blev en av "vårdarne" i Deutscher Buchgewerbeverein i Leipzig och att han år 1914, ehuru icke separatutställare, fick mottaga guldmedalj vid den stora internationella bokhantverksutställningen därstädes. Det var genom Zachrissons medverkan, som ett tyskt stilgjuteri åstadkom den mycket använda stilsorten "nordisk antiqua", på vars utformande han neklade det outtröttligaste arbete, intresserad som han var av en nationellt präglad boktryckstyps utveckling. I fackkretsar anses den och väl motsvara sin uppgift. Vid ett annat tillfälle intresserade han ett tyskt tryckeri

för skärandet av William Morris' Tröy- och Chaucer-typer. Sitt eget företags omfattning, ursprungligen ringa, utvecklade han efter hand till den största mångsidighet. Han var den förste i vårt land, som införde det amerikanska retuschförfarandet, vilket av honom vidare utvecklades på ett berömvärd sätt, särskilt inom katalogtrycket. De tryckalster, som utgingo från hans officin,ingo och tidigt anseende för sin originalitet och helgjutenhet, den sistnämnda mycket beroende på den förmån de åtnjöto att utföras under tillsyn av en enda person med god och säker smak och aldrig sviktande yrkesintresse.

Samma år som Zachrisson startade sin boktryckerikalender — 1893 — tog han initiativet till bildandet av Allmänna Svenska Boktryckareföreningen, till vars vidare utveckling han även kraftigt bidragit: han blev dess förste ordförande och år 1919 åter dess främste ledamot. Fyra år senare gav han uppslaget även till ett nordiskt samarbete inom yrket. I det första nordiska boktryckaremötet, som hölls i Stockholm 1894, kan man se ursprunget till det numera permanenta organ härför, Nordiska Boktryckarrådet, vari han naturligtvis hade säte. Till hans sista organisatoriska insatser hörde förläggningen till Göteborg sistlidet år av den internationella boktryckarekongress, som även den gav glans åt stadens jubileumsutställning. Zachrisson utsågs till dess ordförande och han hade här tillfälle att uttala varma ord, sprungna ur hans innersta, om hjärtats politik som den enda tillåtliga och om betydelsen av vänlighet i de mellanfolkliga förhållandena.

Det var emellertid icke enbart organisatoriskt Zachrisson var verksam för sitt yrke. År 1900 tog han initiativ till en boktrycksutställning i Göteborg, kanske närmast tänkt som en hyllningsgård åt Gutenbergminnet, men av alla bokintresserade hälsad som en tilldragelse. När utställningsföremålen nedpackades, uppstod hos honom tanken på ett yrkesmuseum. Ett sådant förverkligades ock följande år i form av Svenskt bokindustrimuseum i Stockholm. Även fackskolan för bokindustri i Göteborg har honom att tacka för sin tillkomst. Han anskaffade först medel till skolans igångsättande, var outtröttligt verksam att ekonomiskt vidmakthålla den och ägnade det största intresse åt undervisningen. Den fick inom kort anseende som den fullständigaste grafiska fackskolan i Skandinavien och åtnjuter det fortfarande. Med rätta höll han före, att vad vi i vårt land kanske mest av allt behöva är dugliga arbetsförmän. Det var sådana han ville bereda hittills obefintliga utbildningsmöjligheter i det egna landet och han hade glädjen se sina bemödanden lyckas.

Waldemar Zachrisson hörde emellertid ej till dem, som ensidigt gingo upp i sitt yrke. Han behärskades i hög grad av allmänanda och detta tog sig mångahanda uttryck i all synnerhet, när det gällde hemstadens angelägenheter. Framför allt njöt emellertid hantverket, i första hand konsthantverket, förmånen av hans aldrig slöcknande intresse. Ett exempel härpå var hans handtag vid bildandet av föreningen "Konstfliten" i syfte av hemslöjdens höjande, i vilken göteborgska sammanslutning han från början till sin död var verksam som ordförande. När år 1917 i Göteborg tanken väcktes på ävägbringandet av en svensk varumässa, var det ock till honom man tog sin tillflykt, när det gällde att föra den fram till muntlig diskussion bland de närmast intresserade och därmed till förverkligande. Han fick plats i mässans första styrelse och i dess förvaltningsutskott, vilket anlidade honom för kassaförvaltarenposten. När mässan organiserats till riksvaramässa, innehade han ock någon tid ordförandeplatsen i dess verkställande nämnd.

Genom sin iderikedom, sin allmänanda och sin varma kärlek till sitt yrke har Zachrisson förvärvat sig sin samtids erkännande. Det skall skänkas även av eftervärlden.

Den 11 mars avled på Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg f. ledamoten av riksdagens första kammare, godsägaren Knut Åkerberg på Knistadi i Västergötland. Med honom bortgick en av det västsvenska jordbrukets främste föregångsmän.

Frans Evert Knut Åkerberg var född i Vaxholm den 6 juni 1853. Sina uppväxtår tillbragte han emellertid på Björnö gods i närheten av Norrtälje, som två år senare förvärvades av hans fader F. V. Åkerberg tillsammans med K. F. Théel. Efter att ha avlagt mogenhets-examen vid Stockholms Lyceum och genomgått Ultuna lantbruksinstitut började han ock sin praktiska bana inom lantbruket såsom inspektor här 1875 och var därefter i fyra år förvaltare å Siggesta på Värmdön, tills han år 1881 övertog bruket av Knistads gods i Västergötland, vilket under hans ledning snart utvecklade sig till en av provinsens mönstergårdar från att förut ha varit förfallet. Han var i besittning av en lycklig förening av uppslagsrikedom, teoretisk insikt och praktisk blick, som satte frukt i fördelar icke blott för honom själv utan även för hans yrkesbröder. Statens mejeriskola förlades till Knistad 1890 och i egenskap av föreståndare för densamma företog han en serie vetenskapliga undersökningar rörande mjölkens sammansättning, som ledde honom till ett tidigt påpekande av den ekonomiska fördelen med produktion av mjölk med högre fetthalt. Han gav även anvisning på nya mekaniska metoder för rotfruktodlingen och lämnade bidrag till frågan om de olika foderväxternas näringsvärde.

Foto. Ericson, Skövde.

KNUT ÅKERBERG.
Godsägare. — Knistad. — F. 18:3. † 11 mars.

Klitché: Sjöberg, Gbg.

Han bröt även nya banor för de enskilda jordbrukarnes tillgodoseende av sitt utsädesfröbehov genom egen odling. Utan att spara tid och krafter verkade han med en enastående förmåga att övertyga och övertala i tal och skrift för höjande av det svenska jordbruket på de mest vitt skilda områden; som författare var han uppskattad även i vårt södra grannland, då han även där ställde nya problem under debatt med en självständighet i åsikter, som hör till det mera ovanliga. Närmast verkade han dock helt naturligt inom sitt läns hushållningssällskap, i vars förvaltningsutskott han invaldes 1893 och som utsåg honom till vice ordförande 1914. Liksom Sällskapet Pro patria hedrade det honom med sin stora guldmedalj. Redan år 1893 kallade honom ock Lantbruksakademien till ledamot; till dess handlingar lämnade han även bidrag.

Redan år 1893 invaldes Åkerberg i Skaraborgs läns landsting, som hedrade honom med en plats på sin senatörsbänk 1899—1910. Även i Första kammaren förvärvade han sig högt anseende genom sina sakliga och uppmärksammade de-

battinlägg. Han slöt sig här till det konservativa och protektionistiska majoritetspartiet och erhöll säte i bevillningsutskottet. Här som på jordbrukets område hade han dock städse blicken öppen för praktiska uppslag och ådagalade en på den tiden ovanlig självständighet.

Närmast sörjes han av efterlevande maka, f. Stahre, och sex vuxna barn. I deras saknad deltagar en talrik vänskara, som lärt sig uppskatta den hädangångnes gedigna personlighet.

Höf. Swensson, Linköping. Klitché: Sjöberg, Gbg.
FÄLTFLYGAREN LÖJTNANT A. H. NORBERG.
Förolyckades under övningsflygning vid Malmslätt den 15 mars.

En ny fruktansvärd flygolycka har åter inträffat i det löjtnanten vid K. Södermanlands regemente Axel Norberg under konstflygning vid Malmslätt den 15 mars störtade och ljöt en ögonblicklig död. Aeroplanet, en jagare av monoplantyp och byggt vid flygkompaniets verkstäder i Malmslätt, skulle under lördagen provas med hänsyn till avvägningen speciellt vid störtflygning.

Forts. å sid. 399.

Amatörfotograf.

DEN KROSSADE FLYGMASKINEN.

Klitché: Sjöberg, Gbg.

Foto. Almborg & Preinitz, Sthlm. Klisché: Götz, Gbg.
 MOZARTCYKEL Å K. TEATERN.
 Hovsångaren John Forsell som Don Juan.

har ju emellertid nyligen förträffligt nyinstuderats. Det var i denna inscenering densamma nu åter framfördes. "Don Juan" fick sin största glans genom operachefens förnyade framträdande å operascenen i sin gamla stjärnroll, den som kanske mer än någon annan skapat hans berömmelse. Operan var

Å K. Teatern har framförts en Mozartcykel i nyinstudering och nyuppsättning inledd d. 11 mars med "Enleveringen ur seraljen" vilken ej givits i Stockholm sedan 1899. Följde så "Figaros bröllop" den 12, "Don Juan" den 14 och "Trollflöjten" den 16 mars. "Figaros bröllop"

Efter porträtt. Klisché: Sjöberg, Udg.
 VICTOR LUNDBERG.
 65 år 20 mars. (Se sid. 403).

Foto. Almborg & Preinitz, Sthlm. Klisché: Götz, Gbg.

SVENSKA TEATERN: LYCKORID-DAREN". Skådespel av Runar Schildt. Fru Pauline Brunius (Gerda Bruun) och herr Ivan Hedqvist (d:r Irben). Text å sid. 399.

också flera dagar i förväg utsåld från golv till tak. Hela kvällen formade sig till en storslagen hyllningsfest, dock icke så mycket för Mozart, som för sångaren Forsell, som till sist inför de jublande ovationererna måste två gånger bis-
 Forts. å sid. 399.

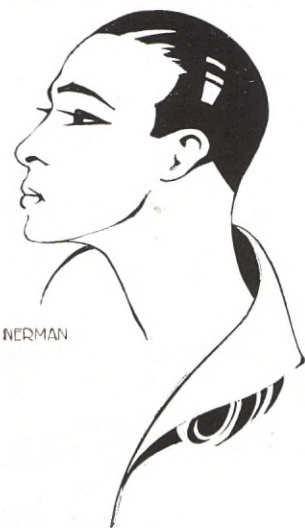

Fotos. Olsson & Hammarqvist, Gbg. STORA TEATERN I GÖTEBORG: "GEISHAN". Scen ur 2:dra akten. Klisché: Götz Ritzyrd & Klischenestalt, Gbg.
 I infällningen: Fru Eva Lewerth (O-Mimosa-san) och herr Karl Kinch (Fairfax). — Text å sid. 393.

Efter fotografen. Kliché: Gohs, Ösp.
FRÅN ISAAC GRÜNEWALDS NYÖPPNADE UTSTÄLLNING I MAISON WATTEAU PARIS.
"Min ateljé" och "Tidningsläserskan".

Einar Nermans utställning, som omnämndes redan i vårt föregående nummer har nu lyckligt kompletterats genom de verkliga utställningsföremålens ankomst. Teckningarna äro

karrikatyrer av Englands främsta sceniska

förmågor jämte en del andra konstens berömdheter. Nermans eleganta konst i svart och vitt, som tydligen slagit mycket an på engelsmännen, har under konstnärens utomlandsvistelse tydligen vunnit en hel del. Under linjens lekande elegans skönjes nu mera av människostudie och skarp karaktärstolkning. Det är i den engelska tidningen "The Tatlers" spalter dessa illustrationer till teaterkrönikan först kommit till synes, men vinna tydligtvis också i Sverige en intresserad åskådarskara.

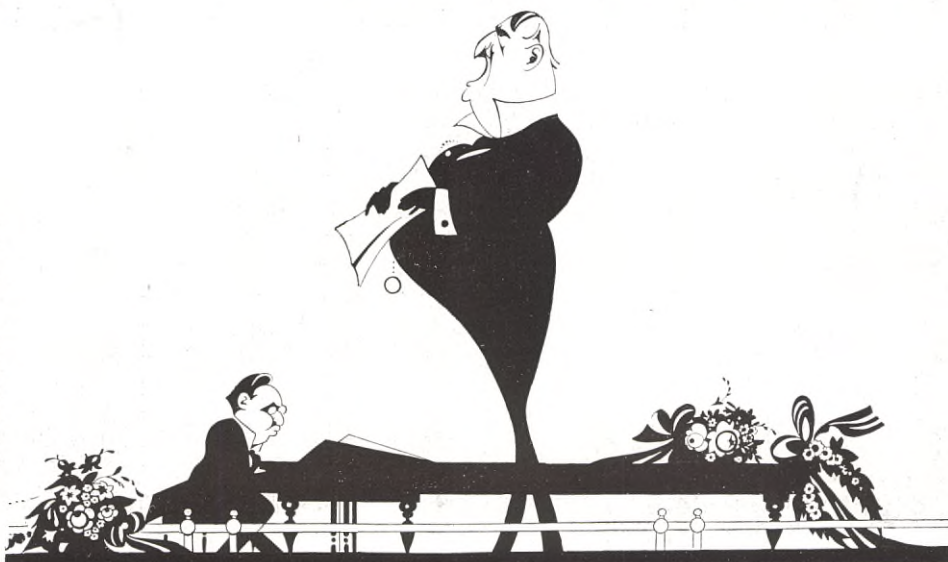
Till bild å sid. 392.

"Geishan", Sidney Jones' gamla operett med japanskt motiv, har med stor framgång återupptagits på Stora Teatern i Göteborg. Verket, som gavs både livfullt och vackert, fick ett extra nyhetens behag genom titelrollens uppstående

Efter fotografen. Kliché: Gohs, Ösp.
FRÅN EINAR NERMANS UTSTÄLLNING I STOCKHOLM. Rodolfo Valentino och Battistini.

av fru *Eva Lewerth*, som därmed återinträdde vid scenen. Fru *Alfhild Weijden* var en sprittande humoristisk Molly och herr *Karl Kinch* som den engelske sjöofficeren visade sig både som god skådespelare och sängare. Uppsättning och regi av hrr *Kannevorff* och *Textorius* voro mycket goda.

Stockholms stadskollegium har beslutat tillstyrka godkännandet av ett villkorligt avtal som träffats mellan fastighetsnämnden och ägarna av huset Tjärhovsgatan 36-38 på Söder, den s. k. "Törnqvistska gården" om inköp för stadens räkning av nämnda fastighet. Huset äger nämligen ett stort kulturhistoriskt värde såsom en väl bevarad bostadslägenhet i empirestil, visande den burgnare medelklassens byggnadsätt på Söder under 1800-talets början och varav nu icke många prov finnas i behåll. Meningen är givetvis att för framtiden bevara den gamla gården, och härtill finnes i detta fall så mycket större skäl som den är ovanligt väl konserverad och av famil-

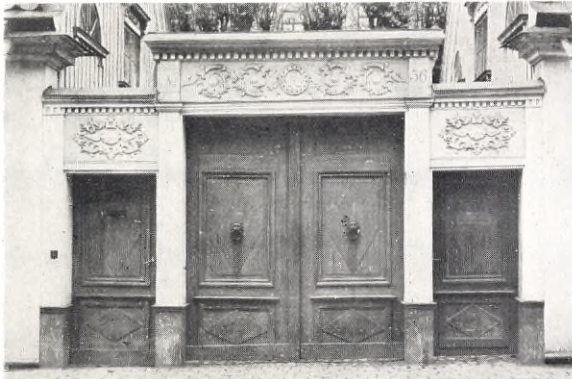

Fotos Sorbon, Södertälje

Klick: Gols Ritbyrå & Klippanstall, Gbn.

DEN VACKRA "TÖRNQVISTSKA GÅRDEN" I HÖRNET AV TJÄRHOVSGATAN OCH NYTORGSGATORNA PÅ SÖDER inköpes av Stockholms stad. Fasaden med empirefönstren och den vackra porten, av vilken en bild t. v.

byggnaden och den andra torde en gång ha tjänstgjort som flygel för tjänare och kök. Byggnadsåret torde vara omkring 1830. Inne på gården ligger vidare ett litet prydligt lusthus sedan 1800-talets början. Familjen Törnqvist förvärvade gården år 1835 av slaktaränkan Sara Christina Åker-Forts. å sid. 399.

jen Törnqvist, i vars ägo gården varit i nära nittio år, fått bibehålla hela sin gamla idylliska prägel oförfalskad.

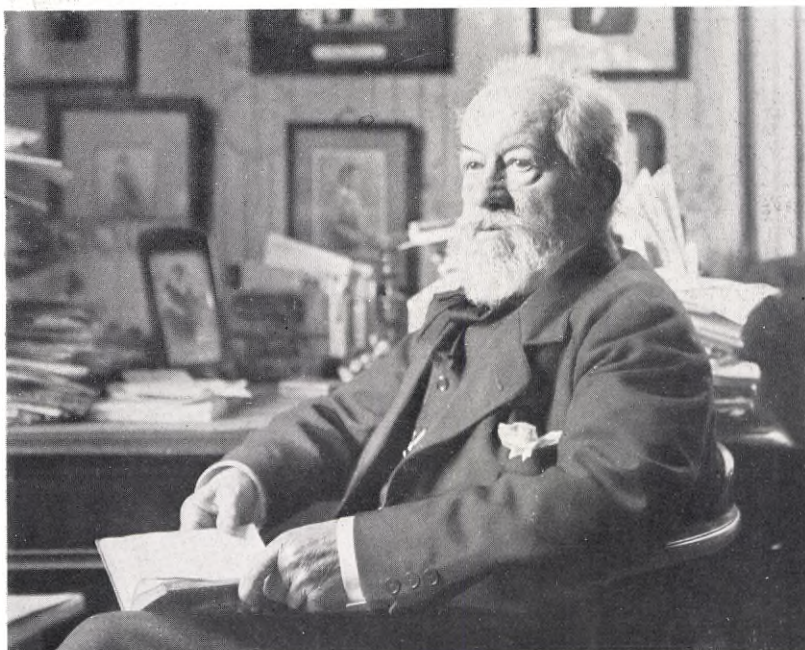
Gården består f. n. av två med en portalbyggnad förenade byggnader, som ligga utmed Tjärhovsgatan. Den ena av dessa är den ursprungliga huvud-

Nedanst. bilder: AKADEMISKA FÖRENINGENS I LUND NYA LOKALER. Överst: Stora sällsapsrummet med möbler och armatur från Nordiska Kompaniet. I fonden en jättemålning av Marcus Larsson, målad på 10 timmar natten till den 24 juli 1859 och skänkt av konstnären till Lunds studenter. Därunder en grupp nyrenoverade gamla björkmöbler i spelrummet. T. v.: Ett hörn av musikrummet med tavlor av Lenain och Van Loo. Text å sid. 399.

Efter fotografier.

Klick: Gols Ritbyrå & Klippanstall, Gbn.

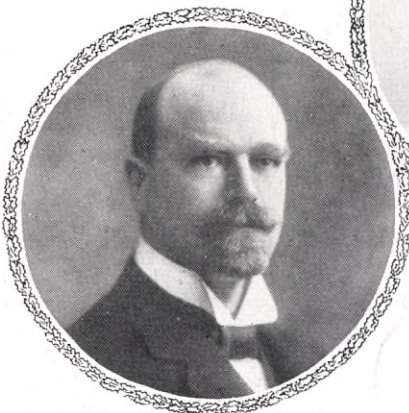

Efter fotografi
 Kliché: Sjöberg, Gbg.
 PROFESSOR OTTO BORCHSENIUS, den fräjdade danske litteraturhistorikern.
 80 år den 17 mars.

Den danske litteraturhistorikern, professor Otto Borchsenius, fyllde den 17 mars 80 år. Mer än någon annan samtida dansk skriftställare har Borchsenius under sitt långa liv arbetat för svensk litteratur i Danmark. Tidigt stod han som förmedlaren mellan gammal och ny tid och på samma gång arbetade han ivrigt för utbredandet av kännedomen om svenska författare. Det var han som introducerade Strindberg i Danmark vid en tidpunkt, då dennes egna landsmän hyste allt annat än erkännande för honom.

Otto Borchsenius föddes den 17 mars 1844 och sedan han 1863 avlagt studentexamen studerade han någon tid nordiska språk och litteratur. Han debuterade 22 år gammal som översättare och snart hade han specialiserat sig på svensk litteratur: Snoilsky, fru Edgren, Rydberg och först

och främst Strindberg. Från slutet av sextio-talet var han litterär medarbetare i "Fädrelandet". Han stod flera av den nya Brandesriktningens män och deras estetiska teorier nära men han vek tillbaka från de radikala konsekvenserna i politiskt, religiöst och socialt hänseende. Efter Hörups och Edvard Brandes avgång från "Morgenbladet" inträdde Borchsenius 1885 i denna gamla vänsterlidnings redaktion. Från 1892—1910 var han litterär redaktör i "Dannebrog", vilken tidning upphörde sistnämnda år. Sedan dess har han varit fäst vid olika tidningar och dessutom varit korrespondent till bl. a. en rad svenska tidningar. 1905 blev han censor vid Det Kongelige Teater. Han hör till de litterära fribytarne av en humant främsinnad, men kanske litet verklighetsfrämmande idealistisk läggning. Han har utgivit en hel rad böcker, särskilt be-

Efter porträtt.
 Kliché: Sjöberg, Gbg.

KONSULINNAN ANNA VON RETTIG, ÅBO, som vid sin makes i dagarne timade frånfalle donerat 5 millioner mark till en teologisk fakultet vid Åbo akademi.

T. v.: KONSUL HENNING VON RETTIG
 ÅBO. F. 1866. † 27 febr. (Se nr 24).

Text å sid. 403.

römda mäns minnen, men hans estetiska huvudinsats är och förbliver likväl det stora och oegennyttiga arbete han utträttat för svensk litteratur i Danmark. Utan Borchsenius skulle många av Sveriges mest betydande författare haft långt svårare att intränga i Danmark än fallet nu varit. Bägge landen äro honom därför tack skyldiga.

Vidst. bild: EN 65-ÅRS DAG. Förste provinsialläkaren i Stockholms län, Gotthilf Stéenhoff, firar bemarkelsedagen den 9 mars (se nr 23) i sitt hem.

I bakgrunden, fr. v.: Fruarne Frida Stéenhoff och Ellen Hagen, överingeniör Thore Thelander, d:r G. Stéenhoff, fruarne Anna Levin och Lydia Thelander, fröken Levin; främst: d:r Fanny Stéenhoff-Noreen, d:r Nils Levin, arkitekt Årland Noreen, fröken Hagen.

Efter fotografi. — Kliché: Sjöberg, Gbg.

KRONPRINSEN-REGENTENS AV JAPAN FÖRMÄLNING.

EFTER ORIGINALFOTOGRAFIER FRÅN H. 8. D:S KORRESPONDENT I TOKIO.

①

②

③

Klippet Aug. Sjöbergs Klöddansst. Öbg

1—2. BRUDPARET I DE SHINTODRÄKTER SOM BUIOS UNDER VIGSEL CEREMONIERNA.

3. PRINSESSAN NAGAKO lämnar sin faders, prins Kunis, palats för att begiva sig till vigseln i kejserliga palatset.

Den japanske kronprinsen-regenten, Michi-no-miya Hirohito, förmäldes den 26 januari med prinsessan Nagako Kuni under iakttagande av de uråldriga traditionella ceremonierna vid dylika tillfällen. Prins Hirohitos val av maka innebar emellertid i sig självt ett brytande av en nära tusenårig tradition, i det att förut Japans blivande kejsarinna valts ur fem furstliga familjer, alla härstammande från Fujiwarafamiljen, som regerade under 900- och 1000-talen. Prinsessan Nagako tillhör däremot en yngre gren av själva det kejserliga huset. Förlovningen tillkännagavs våren 1919 vid prinsens myndighetsförklaring kort efter hans adertonde födelsedag. Genom intrigspel påstås man också

Forts. å sid. 399.

④

4. PRINSESSAN NAGAKO ankommer till kejserliga palatsets "Kashiko-dokoro", Shintotemplet inom palatset, där kejserliga huset tillbeder sina förfäder och där vigseln ägde rum.

5. KRONPRINSPARET anländer efter vigseln till Akasakapalatset, dess nya residens, det enda fullt modernt inredda slott i Japan.

⑤

GENERAL MARTINEZ' INTÅG I VERA CRUZ.
 1 och 2. SVENSKA KONSULATET I VERA CRUZ och dess chef, vicekonsul Joseph Silzenstatter, jämväl telefonföretöret.
 3. GENERAL MARTINEZ (X) med stab under anfallet mot Vera Cruz. General Martinez är chef för den s. k. Vera Cruz fronten medan president Obregon personligen leder operationerna mot Guadalarajara (se nr 21).
 4. VILA EFTER STRID VID ESPERANZA.
 5-6. REGERINGSTRUPPERNA UNDER GENERAL MARTINEZ (X) mottages med jubel av befolkningen vid intåget i Vera Cruz den 11 februari.

Fotos Lilius.

Friherrinnan Louise Falkenberg, född Ekman, har den 15 mars på sin sjuttiofemårsdag tilldelats medaljen "Illis quorum meruere labores" i guld av tolyte storleken.

Det är ett långvarigt, mångomfattande och intresserat arbete till mänsklighetens väl som genom denna utmärkelse fått ett yttre erkännande. Friherrinnan Falkenberg har tagit livlig del i socialt arbete, i hemsjårdens främjande, i den frivilliga skytte-rörelsens utveckling och icke minst givit sjukvården en god hjälp.

Friherrinnan Falkenberg, dotter till konsul Oscar Ekman, Göteborg, blev också på högtidsdagen föremål för utomordentliga hyllningar. Konungen och drottningen, kronprinsen, talrika korporationer och enskilda framförde på olika sätt sina lyckönskningar. Sveriges Landstormsföreningars Centralförbund överlämnade sin förtjänst-

FRIHERRINNAN LOUISE FALKENBERG, FÖDD EKMAN, av K. Mt i dagarne tilldelad medaljen i guld av tolyte storleken med inskrift:

"ILLIS QUORUM MERUERE LABORES".

medalj i guld och ett flertal föreningar hade enats om en textad adress, bunden i praktband. Hyllningarna antogo imponerande mått och vittnade starkt om de stora sympatier friherrinnan Falkenberg vunnit i sitt arbete och för sin person.

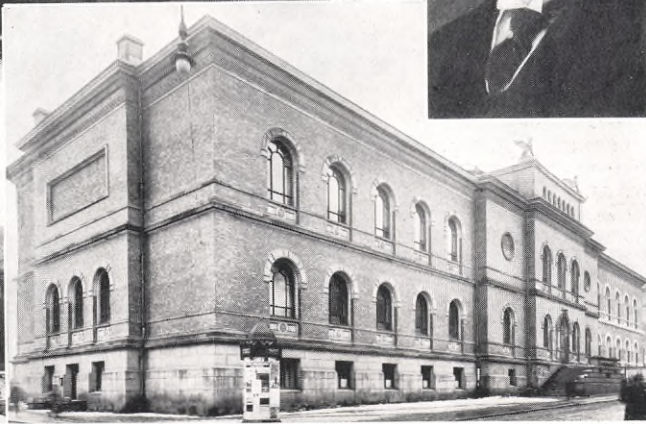
Louise Falkenberg, f. Ekman, ingick 83 äktenskap med överste kammarjunkaren Claes Falkenberg, d. 1892. — Led. av kyrko- o. skolråd o. av Södermanl. i. hushålln.-sällsk. Ordf. i Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn fr. 97. V. ordf. i Söderm. l. sjukhem för obotligt sjuka o. i fören. Mjölkdroppen i Stockholm, dess ombud o. stånd. led. i Sv. Kvinnornas Nationalförbund. Styr.-led. i fören. Handarb. vänner, Sv. Sällskapet för nykterh. o. folkkupföstr., i Sällskapet Arbetsflitens befrämjande, För. Vålgörande fruntimmerssällskapet. Tillhör Sophia Hemmets råd. Äg. egend. Schedevij o. Sofielund i Söderm. I. samt del i Stora Torp, Göteborg. o. Bohus län.

Nedanst. bild: MINNESVÅRD ÖVER LORD JOSEPH LISTER i dagarne avtäckt å Portland Place i London. Lord Lister är berömd såsom upptäckare av den antiseptiska sårbehandlingen, den förnämsta upptäckten på hela kirurgi-ens område.

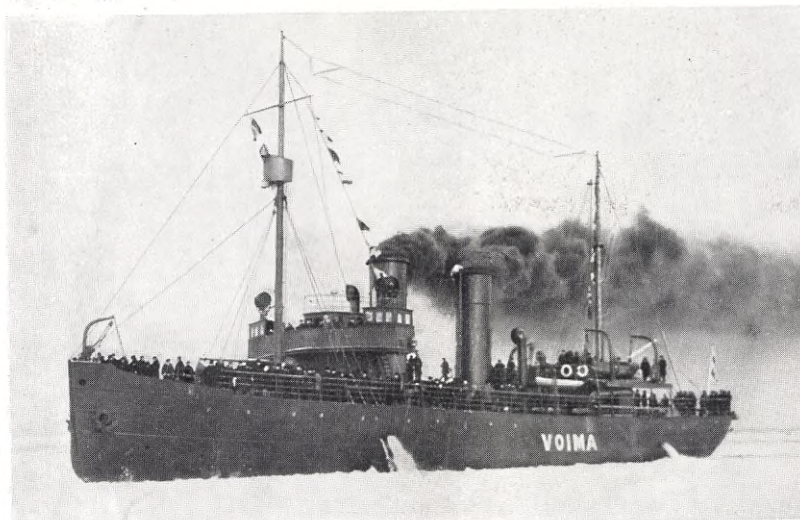
Två märkliga tilldragelser inom Norges konstliv äger i dagarna rum. I Kristiania har nämligen den nybyggda norra flygeln av Nationalgalleriet öppnats med en vacker högtidlighet, vid vilken konungaparet, regeringen och en stor skara inbjudna voro närvarande. Denna nybyggnad har tillkommit främst för att bereda plats för den storartade konstsamling, vilken på sin tid skänktes av den framstående konstvännen och mecenaten *Chr. Langaard*. Därbland befinna sig målningar av Rubens, Van Dyck, Rembrandt, Velasques, Goya och Tizian. Den store konstvännen skänkte redan under livstiden dessa skatter till sitt lands Nationalmuseum.

Samtidigt inviges i Bergen *Rasmus Meyers* konstmuseum i vilket den jämte Langaards största privata konstsamlingen i Norge fått sin plats. Rasmus Meyer innehade en av Skandinaviens största kvarnfirmor och ägnade ett utomordentligt livligt intresse åt konsten, varförutom han var i hög grad välgörande. Vid hans död skänkte arvingarne de ståtliga samlingarna till Bergens stad, som beslöt uppföra ett särskilt museum för att värdigt bereda dem plats. Det är nu detta, som står färdigt efter ritningar av arkitekt Landmark och som fått en högtidlig invigning.

TVÅ NORSKA KONSTSAMLINGAR TILL STAT OCH KOMMUN. T. v. RASMUS MEYER och det för hans samlingar nyuppförda museet i Bergen. — T. h. CHR. LANGAARD och den nyuppförda högra flygeln av Nationalgalleriet i Kristiania. — Efter fotografier. Bilden Sjöberg, Gbg.

Efter fotografen Kluck. Åbo. Sjöberg's Kluckensult., Gbg.
"VOIMA", EN NY STOR ISBRYTARE FÖR FINSKA STATEN.

En ny isbrytare, "Voima", har finska staten förskaffat sig genom inköpet och utbyggnaden av detta fartyg. Den största finska isbrytaren. Tarmo, har en längd av 67,1 m., vilket endast underskrides med 2,9 m. av Voima. Voima är således i storlek den andra av landets isbrytare, men förmår utveckla ända upp till 650 hästkrafter mer än sin större kollega. Sakkunnige anse den ombyggda "Voima" vara ett synnerligen effektivt, starkt och välbyggt fartyg.

"TÖRNQVISTSKA GÅRDEN".

Forts. fr. sid. 394.

blom, f. Byring. Den första av familjen Törnqvist, som tog den i besittning var handlanden och storborgaren Gustaf Georg Törnqvist och den siste som bebodde densamma var konstnären Andreas Hjalmar Törnqvist, som avled 1920 och som ända in i det sista med outtröttlig pietet

och omsorg vårdade det gamla familjehemmet. Invändigt har huset att uppvisa en mängd vackra, gammaldags gedigna och hemtrevliga interiörer.

Till bilder å sid. 394.

Akademiska Föreningen i Lund har efter omfattande restaureringsarbeten i föreningens stora byggnad, helt nyligen öppnat nya, hemtrevliga klubb- och läsalokaler för sina medlemmar. Klubblokaler, det s. k. Nedre Ateneum, ha inretts i bottenvåningen med huvudentré från stora vestibulen i byggnadens mitt. Dessa lokaler ha huvudsakligen nymöblerats. Genom en nyuppsatt innertrappa har förbindelse etablerats med den gamla festvåningen, som nu under namn av Övre Ateneum tjänstgör som läsalokal. Denna sällsynt vackra våning, bestående av fem söderrum i fil, har möblerats med förnämliga gamla björk- och mahognymöbler från 1800-talets förra hälft och mitt, vilka sammanbragts från olika håll i föreningens labyrintiska byggnad och fullständigt renoverats. I sammanhang med nyinredningsarbetet har en del tavlor ur Akademiska Föreningens värdefulla konstsamling, som huvudsakligen varit deponerad på Universitetet, överflyttats till Ateneum.

FÖRMÅLNINGEN I JAPAN. Forts. fr. sid. 396.

ha velat uppnå den ganska långa förlovningens brytande, men utan resultat.

Den unga bruden vigdes i den traditionella, inhemska brudräkten men för till vigseln i automobil och uppträdde senare vid mottagningen i europeisk dräkt. Vigseln ägde rum inför fädernas heliga skrin i det kejsriska palatset enligt shintoritualen, vars viktigaste moment är läppjandet på det heliga vinet, saké. Kronprins Hirohito, som redan vid något mer än en månads ålder togs från sina föräldrar och i en förnäm mans hus fick en ytterst sträng och enkel uppfostran, avslutade icke sina studier förrän början av år 1921, då hans i allo grundliga skolutbildning ansågs fullbordad. Därefter företog han en långvarig resa till Europa, den första sådan som någon medlem av den regerande furstefamiljen i Japan gjort. På grund av sin faders sjukdom övertog han i november 1921 regentskapet vid endast 20 års ålder. Sedan dess har han genom ett vidsynt handhavande av rikets angelägenheter och genom sitt folkliga och vänliga sätt, som icke minst visade sig under den svåra jordbävningen förra hösten, vunnit stora sympatier hos sitt folk.

FLYGOLYCKA. Forts. fr. sid. 391.

Löjtnant Norberg hade också under utförande av dessa prov lyckligt fullbordat en längre störtflygning och en looping, men på 1—2,000 meters höjd syntes aeroplanets ena ving plötsligt knäckas av, varefter maskinen handlöst störtade och fullständigt krossades mot marken. Flygplanet hade tidigare noggrant prövats och om orsaken till det inträffade vingbrottet har ännu icke full klarhet nåtts.

Axel Hugo Norberg var född 1898, blev fanrik vid Södermanlands reg. 1918 och löjtnant 1920. Han kommanderades till flygkompaniet 1921 och ansågs trots sin ungdom som en mycket skicklig flygare.

MOZARTCYKEL Å K. TEATERN. Forts. fr. sid. 392.

sera den berömda champagnearian. Efter andra akts slut fick han mottaga en ståtlig hyllning från operakören i form av en jättelagerkrans, som överlämnades under det orkestern gav touche. Blomsterhyllningarna och hänförelsen efter föreställningens slut nådde också förut i Stockholm fullkomligt oanade mått. Fruarna Nanny Larsen-Todsén och Karin Rydqvist-Alfheim voro även utmärkta som Donna Anna och Zerlina. Slutligen må herr Ivar Andréén nämnas i guvernörens parti. Dirigent var doktor Wilhelm Stenhammar. I "Enleveringen ur Seraljen" utförde samtliga huvudroller innehavare, fruarna Whitefield-Althén och Greta Söderman samt herrarna David Stockman och Emile Stiebel, sina partier på ett synnerligen lyckligt sätt.

Till bild å sid. 392.

Det är tydligen den succés Runar Schildts drama "Den stora rollen" denna vinter upplevat i både Stockholm och Göteborg som lockat direktör Ranft att å Svenska teatern framföra samme författares drama "Lyckoriddaren". Premiären ägde rum den 14 mars inför en förväntansfull publik. Uppslaget till det senare dramat visade sig emellertid långt ifrån så dramatiskt tacksamt och intressant som det förras, en hel del scener hade en oväntad bismak av teater och framförallt var det Ibsens "Paul Lange och Tora Parsberg", som gjorde sig rent av påträngande påmint. Stycket har icke desto mindre stora sceniska möjligheter och framförallt har dialogen stor smidighet och skärpa. "Lyckoriddaren" fick också ett högst förträffligt framförande av främst herr Gösta Ekman — en briljant typ — fru Pauline Brunius och herr Ivan Hedqvist. Framförandet skapade den succés, som pjäsen i och för sig knappast lyckades vinna.

Herrar Fotografier! Med anledning av på vissa håll synnerligen godtyckliga prisberäkningar, vilka kommit till synes efter återgivning i H. S. D., meddela vi härmed att **prisuppgift bör medfölja insänd fotografi** — utom från firmor med vilka prisavtal föreligger. Antingen antages priset för eventuell reproduktion eller återsändes fotografien. — När icke pris blivit sålunda åsatt fotografi **honoreras efter vår vanliga beräkning.** REDAKTIONEN.

Siams minister i Stockholm, Kristiania och Köpenhamn, Phya Visan Botchanakit, har den 9 mars avlidit i Köpenhamn.

Phya Visan Botchanakit, född i Bangkok 1883, vann snart genom sin stora begåvning upphöjelse i adligt stånd. "Phya" är således den näst högsta titel Siam erbjuder och betyder ungefär hertig medan "Botchanakit", det är "den vältalande" antyder en av hans framstående egenskaper. Efter att ha tjänstgjort i Paris, Tokio och Petrograd utnämndes han 1918 till siamesiskt sändebud för Sverige,

DET SVENSK-RYSKA HANDELSAVTALET undertecknat av förutvarande statsrådet E. Löfgren (t. v.) och herr V. Ossinskij (t. h.). *Kliché: Sjöberg, Gbg.*

Norge o. Danmark. Han bosatte sig i Danmark, där han blivit en uppskattad medlem av corps diplomatique. Stoffet brändes den 12 mars och den avlidnes änka avreste få dagar därefter med urnan till Siam för att återbörda den på sin post fallne diplomaten aska till fäderneslandet.

*

Sverige har erkänt Sovjet-Ryssland de jure och det länge debatterade handelsavtalet mellan de bägge länderna har den 15 mars undertecknats. Det högtidliga undertecknandet

PHYA VISAN BOTCHANAKIT, *Siams minister vid Hoven i Stockholm, Kristiania och Köpenhamn. F 1883. † 9 mars. Kliché: Sjöberg, Gbg.*

ägde rum i utrikesdepartementet. De svenska underhandlingsdelegerade voro f. statsrådet Eliel Löfgren, statssekreterare Hennings och frih. Hamilton, de ryska delegerade, hrr V. Ossinskij och A. Simanovskij. Dessutom hade stats-, utrikes- och handelsministrarna infunnit sig och utrikesministern, frih. Marks von Würtemberg, överräckte till herr Ossinskij den svenska noten, i vilekn De

Foto: V. Malmström, Stockholm. Kliché: Gots, Gbg.
DE RYSKA SOCIALISTISKA RÅDSREPUBLICERNAS FÖRBUNDS DELEGERADE herrar V. Ossinskij och A. Simanovskij, ankomma till Utrikesdepartementet den 15 mars i och för undertecknande av avtalet med svenska regeringen.

Vidstående bild:

GENERALKONSUL OLOF H. LAMM I NEW YORK (t. h.) BESÖKER "FYLGIA" I NEW ORLEANS i februari, där han och Fylgias chef kommandörkapten Lübeck (t. v.) nedlade en krans å general Lees grav. — *Efter fotograf. Kliché: Gots, Gbg.*

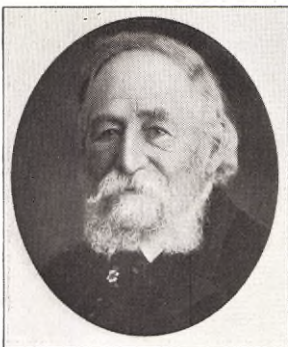
socialistiska rådsrepublikernas förbunds regering erkännes, och statsministern uttalade förhoppningen om att de nu upprättade förbindelserna skulle leda till ett gott förhållande mellan de bägge staterna. Herr Ossinskij,

Forts. å sid. 403.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

F. P. T. HANSSON.
F. d. Vice Konsul. — Landskrona.
85 år 11 mars.*

H. M. LEMAN.
Godsägare. — Högtorp.
85 år 26 mars.*

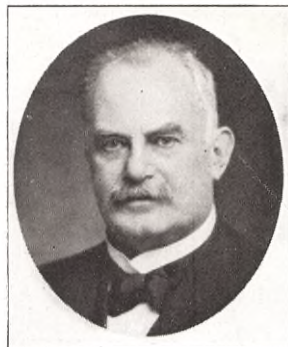
K. E. K. CEDERMARK.
Rådman. — Hjo.
60 år 9 mars.*

L. J. W. ULLHOLM.
Direktör. — Stockholm.
50 år 25 mars.*

C. A. H. JUNGSTEDT.
Generallöjtnant. — Stockholm.
70 år 26 mars.*

C. G. ÅHMAN.
Länsjägästare. — Gävle.
60 år 19 mars.

F. H. M. FALKENBERG.
Friherre. Major. — Stockholm.
55 år 26 mars.*

J. A. L. DRAKE.
Löjtskapten. — Malmö.
50 år 25 mars.*

E. V. E. STENHAMMAR.
Arkitekt. — Stockholm.
65 år 26 mars.*

B. P. F. DREWES.
Fabrikör. — Stockholm.
60 år 15 mars.*

B. A. M. LILJEDAHL.
Rådman. Krigsdomare. — Öster-
sund. — 50 år 25 mars.*

C. ARFWEDSON.
Byrådirektör. — Stockholm.
50 år 25 mars.*

K. J. LJUNGBERG.
Nyttinämnd Professor vid Tekn.
Högskolan.*

C. E. JOHANSSON.
Direktör. — För. Staterna.
60 år 15 mars.*

S. M. TÄCKLIND.
Ingeniör. — Stockholm.
50 år 19 mars.*

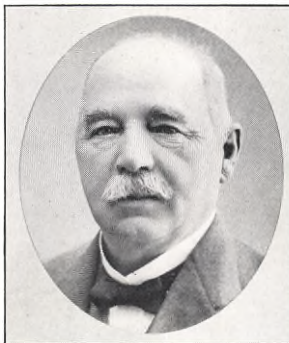
E. A. BRATT.
Ingeniör. — Stockholm.
50 år 22 mars.*

* Data å sid. 403.

Klucht Aug. Sjöbergs Kluchtanst., Gbg

A. SONESSON.
Direktör. — Halmstad.
80 år 23 mars.*

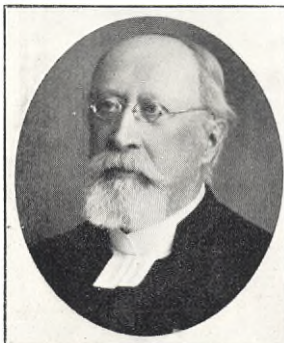
A. ASSARSON.
Disponent. — Åstorp.
70 år 27 mars.*

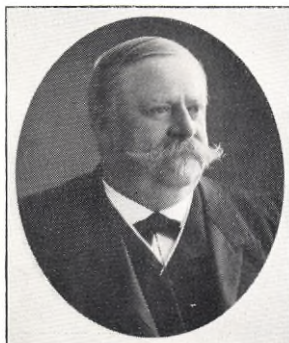
O. PETERS.
Direktör. — Stockholm.
60 år 17 mars.

A. G. ÅBERG.
Direktör. — Göteborg.
50 år 15 mars.*

A. G. BIBERG.
Prost emeritus. — Uppsala.
80 år 25 mars.*

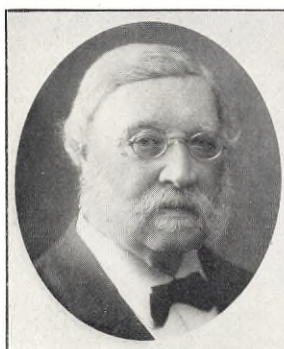
C. F. A. VON POST.
V. Häradshövding. F. d. Auditör.
Västerås. — 75 år 14 mars.*

C. V. M. LUNDIN.
Stationsinspektör. — Eskilstuna.
60 år 22 mars.

P. A. PERSSON.
Redaktör. — Hesselholm.
60 år 23 mars.*

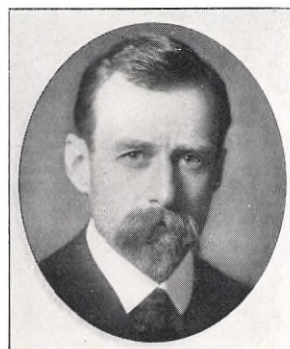
A. G. J. SVEDELIUS †.
F. d. Landshövding. — Sthlm.
F. 1836. † 15 mars.*

A. W. HYGRELL †.
F. d. Häradshövding. — Sthlm.
F. 1848. † 13 mars.*

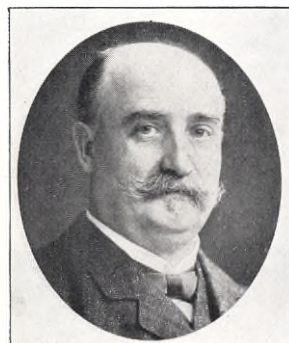
D. U. V. LINDER †.
F. d. Generallötsdirektör. — Sthlm.
F. 1855. † 13 mars.*

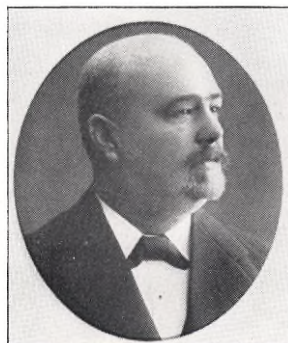
N. F. H. VON KOCK †.
Professor. — Stockholm.
F. 1870. † 11 mars.*

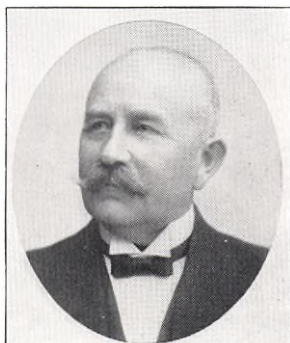
O. J. F. EUSTROM †.
Apotekare. — Vadstena.
F. 1837. † 3 mars.*

C. F. PRIEN †.
Handlande. — Visby.
F. 1854. † 4 mars.*

P. A. KINDVALL †.
Sparbanksdirektör. — Varberg.
F. 1854. † 9 mars.*

F. A. BERGLUND †.
Bruksägare. — Turinge.
F. 1866. † 7 mars.*

* Data å nästa sida.

Illustr. Aug. Sjöbergs Bildhålleri, Gbg

FRITZ HANSSON. Utg. fr. Göteborg, hand.-inst. 57, grosshandl. i Landskrona 62-90. Led. av stadsfullm. 80-12, ordf. där 07-12, i drätselkamm. 1900-08, i hamnstyr. 85-08, i fattigv.-styr. m. fl. Ordf. i styrena f. Skån. hand.-bankens avd.-kontor 96-20 (verkst. dir.), Lkrona sparb., Pantaktiebol., Lkrona Stuveri a.-b., ordf. i Lkrona Minut o. utskänkningsbol. Dansk v. konsul 87-17.

HENRIK LEMAN. Utg. fr. Chalm. inst. 54, genomg. därefter lantbr.-inst. samt prakt. såsom förvalt.; inköpte på sin tid egend. Salaholm i Skarab. l. och inneh. det under 40 år, under vilken tid han tog verksam del i de allm. o. kommunala angelägenheterna. Sedan 15 år inneh. av o. bosatt på egend. Högtorp i Söderm. l., där han jämväll ägnat sina krafter åt allmänna angelägenheter. Har inom sitt fackområde spec. ägnat sig åt trädgårdsskötsel o. fröodling. Stift. av ortens fruktodlarefören., fruktkörkerfören., kontrollfören. o. dess styrfören. o. varit ordf. eller förestånd. inom desamma. Mångårig led. av styrena f. Pologofören. o. Mosskulturfören. Medarb. i fackorgan. f. lantmän o. trädgårdslare.

KNUT CEDERMARK. Inneh. av ur- o. opt. affär i Hjo sdn 02 (deläg. 94). Rådman sdn 12. Stadsfullm. 1900-12, led. av fattigv.-styr. 95-05, led. av barnavårds-nmd t. 21. Ordf. i pens.-nmd sdn 22, i hantv. o. ind.-fören. sdn 16, i arbetarfören. sdn 21, i Kristna brödfafören. sdn 22, i Guldskroks förmånesfören. sdn 19. Styr.-led. i föreläs.-fören. sdn 07, köpmannafören. sdn 22, i länets hantverks- o. industridräkorfören. sdn 07.

WERNER ULLHOLM. Efter avslut. elem.- o. hand.-skolestud. samt utl. studieresor anst. i National. censh. regist. cos försäljng.-organ i Sverige 02-06. Grund. sista. år a.-b. Affärssystemet o. dess verkst. dir. Ordf. i styr. f. a.-b. Affärssystem, styr.-led. i Stockh.-kretsen av Sv. pappershandl.-fören., styr.-led., sekrr. o. skattmäst. i fören. 1874 års män.

HUGO JUNGSTEDT. Ulfjn. v. Fortifik. 75, ljtjn. v. Gen.-staben 87, lär. v. Art.-o. ing.-högsk. 90-99, kapt. v. Fortifik. 94, souch. i Lantförs.-dep. komm.-ex. 95, chef där 99-1900, maj. v. Gen.-stab. 95, adj. h. konungen 97, öv.-ljtjn. i an. 98, v. Gen.-st. 99, chef f. Krigshögsk. 01-02, överadj. h. kon. Oscar II 02, överste o. sek.-ch. f. Livreg. t. f. (Livreg. gren.) 02-11, gen.-major i an. o. överkomm. f. Stockh. garn. 10, tf. ch. f. 4 armefördeln. 10, ordf. 11-17, insp. f. de milit. lärov. 16, gen.-ljtjn. i an. s. å., i generalitetets reserv 19. Milit. led. av Hösta domst. sdn 15, ordf. i direkt. ö. Arméns pens.-kassa 18. Ställföreträdare f. K. kommissionen i livvakt. sjukvårdsves. i krig. o. vice ordf. i Sv. Röda K. överstyrr. sdn 22. Ordf. i den parlamentariska kommiss. f. flyg- o. ballongvapnets, luftförsvarets o. den militära väderlekstjänstens ordn. 17-22. Ordf. i tekn. undervisn.-komm. 18-21. Led. av internat. milit. kontrollkomm. på Åland (Sveriges repres.) 19. Ordf. i militärlitteraturfören. sdn 20. Medl. av Nordisk Familjeboks red. sdn 20. Styresman f. Krigsvet.-akad. 22-23. Sv. Röda K. repres. v. Röda K.-konf. i Warschau 23. Led. av styr. f. Centralfören. f. idrott. främj. sdn 11. Milit. förf. Komm. m. st. k. Sv. Ö. Biografi o. helsid.-portr. årg. XV: 27.

FREDRIK FALKENBERG. Ulfjn. v. Andra (Göta) livg. 91, maj. där 15. Led. av inf.-skjutsk.-komm. 03-04. Styr.-led. i fören. f. skidtlöp. främj. 93, ordf. 08-17, ordf. i a.-b. Strand hotell i Stockh. sdn 12.

AXEL DRAKE. Sjökapit.- o. angf.-befälh.-ex. 96, ulfjn. i Flott. res. 96, lots-107n. 98, lotskapit. i Södra lotsdistr. (Malmö) sdn 09. Led. av dir. f. navig.-sk. i Malmö sdn 15.

ERNST STENHAMMAR. Elev v. Tekn. högsk. 77-82, v. Konstakad. 82-84, utl. studieresor 81 o. 89. Arkitekt. Lekt. i husbyggn.-konst v. Tekn. högsk. 98-04. Styr.-led. i Stockh. sjukhem sdn 03. Bl. arbeten: Grand Hotel Royal i Stockh., ett flertal bankbyggn. o. sjukhus i Stockh. o. landsorten; restaurer. av Storkyrkan o. Tyska kyrkan i Stockholm.

PAULUS DREVES. Prakt. inom bageriyrket, övertog 04 fabr. H. Carlssons bageri i Stockh. Stadsfullm. 08-10 o. 16-19, led. av tax.-nmd 07-19, led. av stadsfullm. utskänkn.-komm. 08-15, revisor f. staden, fattigv.-nmd 09-14, ordf. f. kommunik.-komm. o. riksskyttevälv. i Stockh. 06, 10, 15 o. 19, ledare f. de svenska olymp. skyttarne 12. En av den svenska frivilliga skytterörelsens förste och verksamaste befrämjare.

BIRGER LILJEDAHL. Stud. 95, hovr.-ex. 99, e. o. not. i Svea hovr. s. å., tings-tj.-gör. 99-03; tj.-gör. v. Stockh. rådh., Svea hovr. o. såsom aman. v. Nedre just.-rev. 03-05; v. länsstyr. i Jämtl. i såsom länsnot. o. tf. kr.-fogde 06-17, samt tid. rådmän i Östersund v. v. a. ud. v. Norrl. art.-reg. Rådman i Östersund 13, civilråd. sdn 17, konkursordmare sdn 22. V. krigsd. v. Jämtl. fältjäg. o. Norrl. art.-reg. sdn 17. Styr.-led. i tidn. Jämtl. Posten sdn 23.

CARL ARWEDSON. Stud. 94, hovr.-ex. 02, not. och tf. byrådir. i Pat. o. registr.-verket sdn 20.

KARL LJUNGBERG. F. 1868, avg.-ex. fr. Tekn. högsk. M. 90, anst. där s. å., assist. i teor. mekan. 90-09, docent i hallfasthetslära 97-05; överlär. i allm. o. byggn.-konstens mekan. v. Tekn. sk. i Stockh. sdn 98; konsult. ingenjör sdn 97. Prof.-namn 14, i dagarne utn. t. professor i hallfasthetslära v. Tekn. högskolan.

CARL EDVARD JOHANSSON. Efter prakt. stud. i in- o. utl. anst. v. Carl Gust. stads gevärsfakt. i Eskilstuna 88, besikt. rustmäst.-ex. 90; ledde där tillverkn. av specialmaskiner o. verktyg samt arbets- o. kontrollmatt. Ägnade sig fr. 89 åt uppfinningar f. precisionsmättn., upplifnare i den världsbekrömda Johanssonska Universal-kombinationsmättsatsen f. vars exploatering 11 bild. a.-b. med J. som verkst. dir. Vistas sdn hösten 23 f. För. Staterna på uppdrag att biträda Mr. Ford v. anlägg. av ett tekniskt laboratorium f. hans storindustri.

MAGNUS TACKLIND. Efter fleraårig prakt. v. järnågsverksk. o. tekn. studier t. 97 anst. h. firman Jean L. Roths Eftertr. i Stockh., inneh. av firman sdn 13, verkst. dir. f. a.-b. Ätvidabergs spårväxl. o. signalfabr. Kassaförvalt. i Barnens Dags fören. o. i Barnens Ö. Har jämte sin maka utövat en stor hjälperksamhet inom o. utom vårt land, bl. a. donerat högst avsevärda belopp t. aktionerna i Tyskl. o. Österrike.

ERLAND BRATT. Avg.-ex. fr. Chalmerska inst. högre avd. 98, generalsekrr. i K. Aut.-Klubben 09-20. Besikt.-man f. automobil. sdn 12. Delegerad v. Internat. konf. i Paris 09 ang. automobiltrafik. Initiativtag. t. Sv. vägafören. Utgiv. av Sv. Motorridning. Utg. Chaufförbok.

ANDERS ASSARSON. Inneh. av Skånska makadamfabr. i Åstorp, etabl. 03. Kyrkfvård sdn 05. Led. av styr. f. Skand. kred.-a.-b. avd.-kont. i Åstorp sdn 16. På sin tid ordf. i municipalstyrelsen.

AXEL ÅBERG. Prakt. efter avslut. skolg. i faderns spannmålsfirma, etabl. egen affär i Göteborg 1900, disp. f. Slottsmöllans valskvarn, Halmstad, 11-21, inneh. firma i eget namn i Göteborg, sdn sistn. år. Led. av Sv. skiljenmd f. spannmåls- o. foderämneshandl.

GUSTAF BIBERG. Stud. 63, prästv. 68, past.-ex. 76, kyrkoh. i Vänge 90-20, kontr.-prost i Ullångers kontrakt 96-18.

CARL-FABIAN VON POST. Stud. 68, hovr.-ex. 75, e. o. not. i Svea hovr. s. å., v. hvd 77, tings-tj.-gör. under åren 77-83. V. aud. v. Livreg. gren.-kr 75, r. ud. 80 där, v. Livreg. t. fot 93-01.

AXEL PERSSON. Ägnade sig på sin tid åt jordbruk samt medarb. i ett flertal tidningar. En av grund. 99 av tidn. Norra Skåne, ett nu ansett o. betydande organ, verkst. dir. sdn s. å., utg. sdn 04, komm.-fullm. 11-13, led. av komm.-nmd 13, stadsfullm. sdn första valet 14, led. av drätselk. sdn sistn. år, v. ordf. 21, ordf. sdn 23. Ordf. i styr. f. komm. mellansk. o. i planter.-styr. v. ordf. i stadsfullm. beredn.-utsk., led. av lönerregler.-nmd o. nykterh.-nmd.

Till portr. å sid. 392.

VICTOR LUNDBERG. Elev v. K. Teat. elevskola 79-82, engagerad v. olika mera betydande sällskap sdn 86 i Stockh. o. Göteborg, senast h. dir. A. Ranft i Stockh. sdn 95. En av den svenska scenens mera bekanta o. populära skådespelare inom den komiska karaktärsgenren.

AXEL SVEDELIUS †. Civ. ing. ex. fr. H. art. lärov. å Marieberg 60, niv. v. Stat. järnv. 60-61, ljtjn i V.- o. V.-byggn.-kåren 61, major o. avsk. 91. Trafik.-dir. v. Bergslag. järnv. 75-81, affärsdisp. v. Uddeholms a.-b. 81-93. Lands-hövding i Örebro l. 92-04. Led. av styr. f. Traf. a.-b. Grängesh.-Oxelös. 97-

17. Led. av Riksd. F. K. 88-07. Komm. m. st. k. N. O., Ridd. C. XIII-O, Biografi o. helsid.-portr. årg. V: 15.

AUGUST HYGRELL †. Stud. 68, hovr.-ex. 72, v. hvd. 76, ff. domhav. 78-83, häradshöv. i Västerb. v. doms. s. å., i Lindes doms. 94-18. Led. av Riksd. A. K. 87-90, led. av Västerb. l. landsting 86-95, av Örebro l. landst. 99-04; ordf. h. stadsfullm. i Lindsberg 97-07.

VILHELM LINDER †. Ulfjn. v. Flott. 76, i fransk ör.-tj. 81-83; anst. v. mek. verkst. 83-85, kommand.-kapt. 2 gr. 97, 1 gr. 1900. Tf. generalotsdir. sistn. år, generalotsdir. o. chef f. Lotsv. 01-21. Ordf. i dir. f. Stockh. navig.-skola sdn 03-19, led. av Flottstat. komm. 99, ordf. i Lotsv. pens.-kassa sdn 05, i styr. f. Tekn. högsk. 08-19. Hed.-led. av Örlm.-sällsk. led. av Krigsvet.-akad. 1 kl. Guldmed. f. besöks.-säm. 86. Biografi.

HELGE VON KOCH †. Stud. 87, fil. dr. 92, doc. i matem. v. Stockh. högsk. s. å., prof. i ren matem. v. Tekn. högsk. 05, v. Stockh. högsk. 13. Led. av Svensk-akademien.

OSSIAN EUSTRÖM †. Apot.-ex. 62, efter olika anställn. inneh. av apot. priv. i Vadstena sdn 82, ledde dess skötsel t. 04. På sin tid stadsfullm., led. av dess beredn.-utsk., drätselk., byggn.-nmd, hälsov.-nmd, hospitalsdirektör.

CARL PRIEN †. Fältskär o. tandtekn. etabl. o. inneh. han affär f. sjukvårdsartiklar i Visby. Mångårig led. av fattigv.-styr., stadsfullm. 97-04, mångårig led. av styrena f. tekn. sk. o. Borgarsk. Under flera år ordf. i styr. i Gotlänn. tryck.-a.-b. En av stift. av Visby Ödd-F.-loge.

ADOLF KINDVALL †. Prakt. inom bokhandeln t. 85 då han övertog bokh. i Varberg i eget namn o. kvarstod som inneh. t. 19. Led. av Varb. sparb.-styr. sdn 89, v. ordf. 05, verkst. dir. sdn 09 samt sdn 10 styr.-ordf. Led. av spril.-styr. 02, verkst. dir. sdn 05, ordf. i symbolstyr. Mångårig led. av stadsfullm. Led. av planter.-sällsk., Smafält. vännar sdn 88, styr.-led. 95-22, under flera år styr.-ordf., 22 hed.-ordf. V. ordf. i styrena f. Varb. strandpromenader o. Apelvikens kustusator., mångårig styr.-led. i elem. lärov. f. flickor.

FRANS BERGLUND †. Anst. 87 h. firman P. A. Jönberg o. skötte dess sägar Grebo o. Bremvrc. Inköpte 05 Sundsvik m. sag, kvarn o. tegelbruk samt 16 Sundsvös gods, allt i Turinge sn., Stockh. l. Från en synnerligt ringa början o. en anspråkslös anställn. arbetade han sig upp till chef. o. ägare av betydande verk o. domäner, i hög grad ansedd inom sin ort. Led. av kyrko- o. skolråd, komm.-fullm., fattigv.-styr., tax.-nmd m. m.

Till porträtt å sid. 395.

Onsdagen den 27 februari avled i Åbo svenska konsulin därstädes, fabrikanter Henning von Rettig i en ålder av 68 år. Son till kommerserådet Fredrik von Rettig och hans maka Maria Sofie von Horn inträdde han i tobaksfirman P. C. Rettig & Co., som han efter faderns död helt övertog och åt vilken han ägnade hela sitt livs arbete. I allmänna värv anlätades han ofta och var bl. a. stadsfullmäktig i Åbo, medlem i Brandkommissionen, ordförande i Fabriksföreningen i Åbo, stiftare av Åbo arbetare-olycksfallförsäkringsbolag, direktionssledamot i Åbo arbetarbostadsaktiebolag samt kassaförvaltare i ett flertal välgörenhetsinrättningar och föreningar. Livligt intresserad av ortens framskridande deltog han aktivt i ett stort antal större Åbo företag, bl. a. Åbo Aktiebank. År 1918 utnämndes Henning von Rettig till svensk vice-konsul i Åbo.

Till hufvudständet av minnet av sin avlidne man donerade hans maka, konsulinnan Anna von Rettig, född von Horn och rikssvenska till börden, den 11 mars till Åbo akademi en summa på fem millioner fmk för grundande av en teologisk-fakultet vid akademien. I donationsbrevet stipuleras bl. a. att så länge inhemska kompetenta krafter med svenskt modersmål saknas, rikssvenska teologer med högsta lärdomsgrad äga rätt att komma i åtanke vid kallandet till och tillsättandet av lärartjänster inom fakulteten.

Fakulteten torde kunna vidtaga med sin verksamhet efter ett år. Genom tillkomsten av en teologisk fakultet blir Åbo akademi i djupaste mening en högskola för det svenska Finland, varför donationen även hälsats med den största tillfredsställelse.

Utom denna storslagna donation har konsult Henning von Rettigs sterbhus samma dag ytterligare donerat 300,000 fmk. till skilda ändamål.

SVENSK-RYSKA HANDELSAVTALET. Forts. fr. sid. 400.

som undertecknat handelsavtalet för sitt land liksom herr Eliel Löfgren för Sverige, svarade med några ord i samma riktning. I följd av erkännandet komma de diplomatiska och konsulära förbindelserna omedelbart att återupprättas. Det svenska legationshuset i Leningrad (Petrograd) med däri befintlig egendom kommer också att överlämnas till svenska regeringen.

Sverige har således följt samma väg som redan beträffas av England, Italien, Norge m. fl. stater. Vårt land har icke minst genom sitt geografiska läge vissa möjligheter att för egen och Rysslands del göra denna vänskapliga förbindelse fruktbarande i mer än ett hänsäende och till detta erkännande och till detta handelsavtal knyts därför förhoppningar, som man får önska att framtiden icke kommer att grusa.

ISMASSORNA UPPTORNADE I MALMÖ HAMN *hota petroleumcisternerna*. — *Mellerst*: FINSKA ÅNGAREN "FENNIA" UPSKRUVAD PÅ KALKGRUNDET.

Isskruvningarna ha antagit särskilt svåra former vid den skånska kusten och i Malmö hava ett stort antal fartyg legat fastfrusna under nära en månads tid. "Isbrytaren II" har emellertid lyckats bereda de flesta av dem väg ut till friare vatten. Ismassorna ha skruvats upp till sådan höjd, att vid stranden belägna badhus ramponerats, oljecisternerna allvarligt hotats med förstöring och en ångare Fennia, som gått på Kalkgrundet, skjutits allt högre upp på detsamma och fått aktern begravd under ismassorna. Längre upp i Sundet äro förhållandena bättre, men färjetrafiken mellan Hälsingborg och Helsingör har dock haft avsevärda svårigheter att kämpa mot. Isbrytaren II utvecklar emellertid, liksom de danska isbrytarna, en intensiv verksamhet och lämnar ytterst värdefull hjälp.

ISBRYTAREN II lyckades den 14 mars bryta upp en ränna för ett stort antal i Malmö hamn infrusna ångare. *Fotos. Olim. Malmö.*

Kliché: Göta Kustbyrå & Klichéanstalt, Gbg